

PUNCT

No. 10

REVISTĂ DE ARTĂ CONSTRUCTIVISTĂ

DIRECTOR: SCARLAT CALLIMACHI

24 IANUARIE 1925

Plecarea în străinătate

Preparațiile voiajului, cea mai mare parte erau îndeplinite. În cele din urmă reuși să plătească și chiria, ajutat fiind de cele două bătrâne rațe ale sale și așa nici de astădată nu-l lăsara să alerge la mila vecinilor. Singurul lucru pe care-l cer în schimb, era ca să fie și ele primite cel puțin o oră pe zi, în camera sa de lucru care exala un așa de dulce și îmbatător miros de minge. Se sui în corabie.

Sentimentul puternic și neînviat de tată îl trase însă înapoi la țară unde cu o mișcare disrată și nervoasă și în mijlocul nepoșilor iubiți își cusur două tamponașe de suga-toare pe capușeala mucegaiului a smokingului său și imediat după aceasta, și fără a mai perde timpul, se furișă, neobservat de nimeni, în camera scundă din fundul curții, trecând la religioasa mozaică.

Numai avea nici un moment de pierdut. Intrase în al șaptezecilea an al existenței sale, lăsând în urmă un trecut glorios și acum zilele îi erau numărâte. Singura dorință ce mai avea era să-și serbeze nunta de argint. În acest scop chemă pe toți argații și după ce îi invită mai întâiu să ciugulească din niște sâmbânța de cânepă îi aruncă într-o cistelașă de var. Urmară apoi trei împiegați definitiv de clasa III-a și un arhireu! El însuși ca să poată liniști mulțimea, care începuse să cârtească își ciuntir trei degete dela mâna stângă și se sui apoi pe un scaun de cismarie cu trei picioare de unde, în sfârșit, spre satisfacția tuturor, ciocul său, mătăsoș, putea să atârne, plutind liber și nesupărat de nimeni, pe apa rece și proaspătă a pârâiașului cristalin.

Dupa aceea se sui din nou în corabie. Bătrâna sa soție refuza însă sa-l urmeze, roasa fiind de viermele geloziei din cauza legaturilor de inimă ce bănuir că el va fi avut cu o foca. Totuși conștiința de îndatoririle ei de soție, și pentru a nu se arăta prost crescută, îi oferir la plecare două lipii, un caet de desen de Borgovanu și un zneu cu spetez de din patru, pe care el le refuză, cu indignare, scuturând niște alune într'un sac.

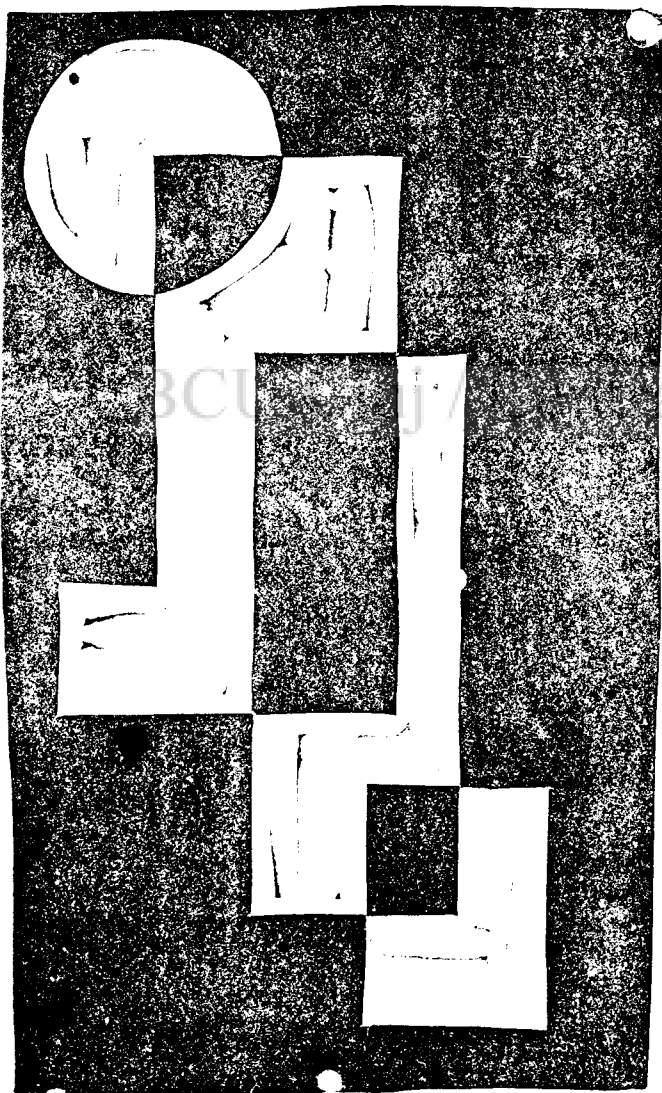
Ambițioasă ca orl-ce femeie și neputând suporta afrontul unui asemenea refuz, netrebnică soție îi puse atunci o piedică, în urma careia bătrânul cazu în bucătăria corăbiei.

Desgustat de viață și încărcat de glorie și de ani, își scoase căciula și luă tot atunci ultimele dispozițiuni cari erau și ultima sa voință. Renunță la toate titlurile și la întreaga sa avere, se desbrăca în pielea goală, rămânând încins numai cu o funie de tei și după ce, în această stare, părăsi pentru întotdeauna corabia, se sui în prima căruță cu arcuri ce întâlnir în cale și ajungând la orașul cel mai mare din apropiere merse de se înscrie în barou.

concluziune și morală

De vreți cu toți în timpul nopții un somn în tihnă să gustați,
Nu faceți schimb de ilustrate cu cei primar din Cârligati.

Urmuz

LINOLEUM: VICTOR BRAUNER

COMA (1916)

Mère si tu savais
confesse toi souvent et confesseur prudhomme élis
aie le coeur piteux et doux aux mésaisés
que tu fasses messe chanter pour m'âme
après me fait coucher sur un lit de cendres couvert
 -- donnez-nous Dieu que nous puissions despire la prospérité --
 Mère si tu savais
fait chanter messe moult solennellement devant moi
si sonnèrent trompettes parmi l'ost

Mère si tu savais
où les bannières ventelaient
où l'on put voir armures, armoiries, bannières, pennones
et par especial l'oriflamme
de m'âme
qui avait grand foison de bonne chevalerie et de noble
et trop en sus de tous les autres
 -- et jà finie lui bailla il sa main --
 Mort et occis en servant son seigneur

mère si tu savais
comme mon sort
nenni incertaine
Ha! comme mal le semblaient
ceux qui à autre portes étaient allés
le péril pour esquivier
 Mère si ta savais
 je pleure à grand plente --

Ion Vinea

PIAN

Sângele a bătut ore în trecut
 plopii se țin de mână proverbial
 ploaie elegantă în căiet englezesc
 până în gând cerul e de metal
 orice pasăre un afiș ceresc.

Cât de scump calendar compartiment
 în tub câmpul răgușit magistral
 trenul politicos a jucat foot-bal
 aici orașul s'a deschis ca un porte-cigarettes.

Pe trotuar târziu becuri își fac de cap
 magnetic podul peste case inodată
 ingeri trec prin reumatism colorat
 chiamă glasul în moloz VA URMA.

Ilie Voronca

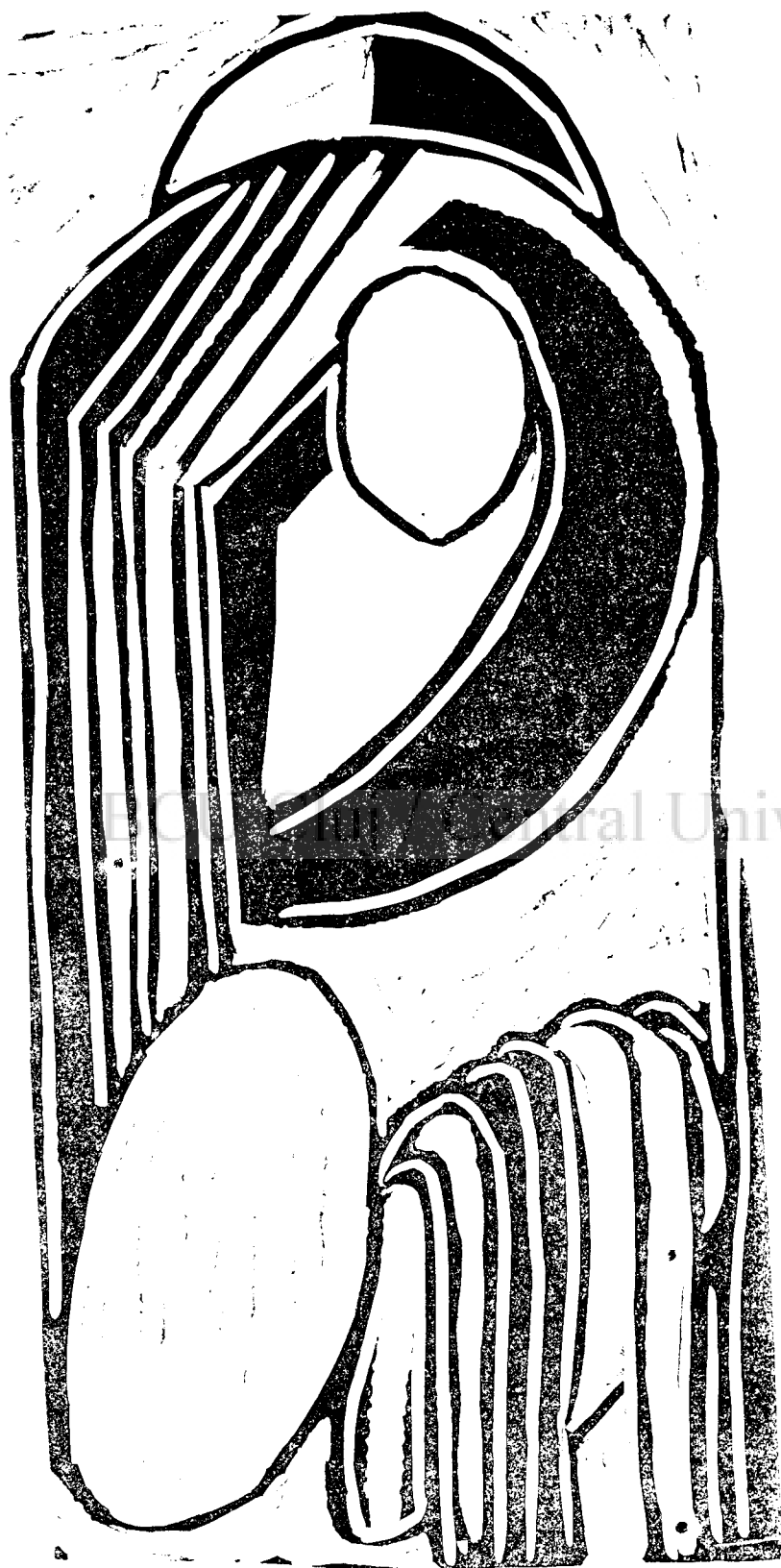
F I L M

Pe coridoare occidentală bătute clandestin și mar
 oraș cu ochelari americani de baga
 felinarele respiră mucava
 vântul a bătut spirt denaturat.

Compoziție unanimă, patiaaj imobil și dar.
 Casele sar de bucurie spre West-Sud.
 Fabriici fumează țigări Huytear.
 cerul a scos bube de lapte crud.

Apusul respectă tratatul de la Versailles
 Longines ține în spați 6 pînze.
 ecoul își numără degetele între paranteze
 în fântâni fraze cu orificii și măști din Paraguay.

Stephan Roll

LINGLEUM: Mihaela Petrașcu

REBECA

Partea a doua.

Rebeca. — (cu spaimă). Tu ?*Fedor.* — Am venit să-mi iau răspunsul.*Rebeca.* — (cu bunătațe). Fedor !*Fedor.* — Am avut puterea să nu te văd două săptămâni.*Rebeca.* — Fedor !*Fedor.* — Trebuie să vorbesc. Trebuie să știi c'am rătăcit zi și noapte, în jurul acestei case derăpă-nate... Tu mă uitaseși. Celălalt era fericit.*Isaac.* — (cu ură) Atunci, de ce ai revenit ?*Fedor.* — Ea trebuie să-mi răspundă.*Isaac.* — Rebeca vorbește! (Cu nerăbdare.) Il iubești pe el, poate ?*Rebeca.* — N'am ce să-ți răspund. Tatăl meu îți va vorbi.*Fedor.* — El te-a dat lui. (Arată în spre Isaac).*Rebeca.* — Da.*Fedor.* — O știu... O știam de mult. (Foarte încet) Dar nu te va avea. Te iubesc prea mult.*Rebeca.* — (Cu groază) Fedor ! (Pauză.)*Fedor.* — Ninge. Țipetele corbilor mă îngroziau. Vântul îmi ardea fața. Albul zăpezii îmi chinuia ochii și, cu toate acestea, am rămas ore întregi, ca să zăresc, pe fereastră, chipul tău. (O privește cu dragoste).*Rebeca.* — Trebuie să mă supun.*Fedor.* — Il iubești ?*Rebeca.* — Trebuie să ascult pe tatăl meu.*Fedor.* — Imi ascunzi adevărul. Il iubești, vrei să fii a lui.*Rebeca.* — Destul !*Fedor.* — Glasul meu te degustă, ochii mei te înspăimântă, mâinile mele tremurânde îți reamintesc vedenii însângerate.*Rebeca.* — Destul, destul !*Fedor.* — Nu trebuie să m'ascuți. Vorbim pentru cea din urmă oară. Trebuie să-mi spui tot adevărul.*Rebeca.* — Il cunoști tot atât de bine, ca și mine.*Fedor.* — Nu. (Pauză.) Il iubești într'adevăr ?*Rebeca.* — Da. (Plânge).*Fedor.* — (Cu furie). Asta-i adevărul ! Nu tatăl tău te silește să te măriți cu el. Tu, tu, îl iubești. (Pauză.) El e învingătorul ! (Scoate un urlet înăbușit. Apoi, repede îndreaptă un revolver către ea).*Rebeca.* — (Îngrozită). Fedor, ce vrei să faci ?*Fedor.* — (Repede.) Vei fi a mea pentru vecie. (O omoară).*Rebeca.* — Și... eu... te... iubesc... (Cade la picioarele lui Fedor).*Isaac.* — Ce-ai făcut ?*Fedor.* — (Plângând) Iești a mea.*Isaac.* — (Se apleacă peste Rebeca.) Sânge... Moartă... Ai ucis-o ! (Îi mângâie părul). Pleacă ! Lasă-ne ! (Tăcere).

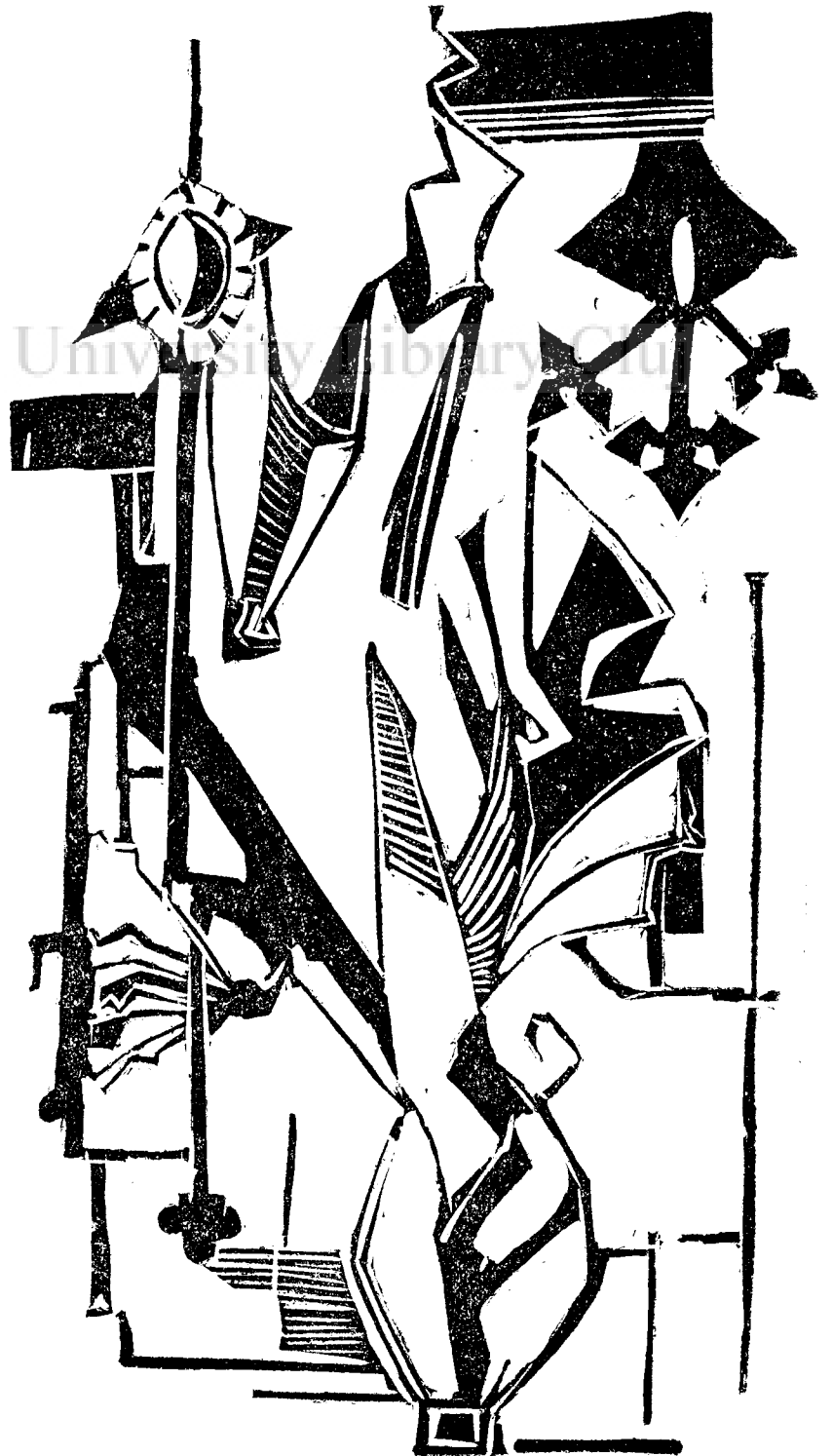
(Rabinul intră).

Rabinul. — Ce, ce s'a întâmplat ? (Pauză). Fiica mea ! (Se aruncă pe jos.) Copila mea iubită ! Moartă, moartă pentru totdeauna... (Pauză lungă).*Fedor.* — Eu am ucis-o. O iubesc. Omoară-mă ! Cu bucurie . E dreptul dumitale. E legea voastră. Nimeni nu te va pedepsi.*Rabinul.* — Mica mea copilă !... Rece... Sânge pe piept și pe buze.*Fedor.* — O iubesc.*Rabinul.* — Moartă ! Sărută pe fiica sa. Nu va mai vorbi niciodată. Voi fi singur. (Pauză). E un vis urâf. Vreau să mă trezesc ! (Se uită cu mirare, în jurul lui). Moartă...*Fedor.* — Am ucis-o ! Răsbună-te ! (Afară se aud țipăte și detunături de armă).*Rabinul.* — Răsbunare ?..*Fedor.* — (Vorbind repede) Ucide-mă ! Vreau să mor. (O lumină roșie de flăcări se zărește pe fereastră și strigătele au slăbit).*Isaac.* — (Mergând spre fereastră). Soldații au dat foc casei vecine.*Rabinul.* — Ce roșu e cerul ! (Exaltat).*Fedor.* — Ucide-mă !*Rabinul.* — (Cu vocea răgușită) Nu.*Fedor.* — (Cu scârbă). Iești un Iaș !*Rabinul.* — Prin vocea lui Christos, Dumnezeu a grăit !..*Fedor.* — Lașule !*Rabinul.* — Trebuie să iertăm !*Fedor.* — Niciodată. (Lumina roșie pălește din ce în ce).*Rabinul.* — (Transfigurat) Am văzut zorile... zorile.

(Cortina) Sfârșit.

1921

Scarlat Callimachi

1916.

LINOLEUM: Marcel Iancu.

TEATRUL

TEATRUL NAȚIONAL DIN CERNĂUȚI

D. Valjean, actualul director general al Teatrelor grație energiei și iubirii sale de arta, a daruit orașului Cernăuți un ciclu de reprezentații excepționale.

La Teatrul Național din Cernăuți s'au reprezentat în zilele de 17, 18, și 19 Ianuarie „Candida” „D-ra Iulia” și „Ce știa satul”.

Candida lui Bernard Shaw a fost admirabil interpretată de D-na Ana Luca și de D-nii R. Bulfinski și Ion Tâlván. Ei ne-au dovedit încă o dată, cu prisosința, ca sunt artiști desăvârșiți.

D-ra Iulia ne-a dat prilejul să revedem, în fine, pe D-na Dida Solomon în creația ei puternică, care a impresionat atât de mult pe intelectualii noștri. La Cernăuți ca și la Bucureștii d-na Dida Solomon a inspirat, rând pe rând, mila, ură, desnădejde. E inutil să adaogăm alte cuvinte. Toata lumea știe cât de puternic este talentul D-nei Dida Solomon.

D. Ion Tâlván în lacheu — a fost covârșitor, sarcastic, cu intonații demonice. Trecurile d-sale de la smerenia din partea întâi la brutalitatea din partea doua au fost într'adevăr extraordinare. E fără îndoială cea mai mare creație a acestui tânăr artist.

Ce știa satul — comedia satira — a D. Valjean a fost jucată cu multă ironie și fineță de D-na Ana Luca și de D. R. Bulfinski.

Lineleum: Mariis Teutsen

A apărut No. 52 din „Contemporanul” consacrat d-lui C. Brâncuși. Semnează proză și versuri: I. Vinea, M. Iancu, M. Petrașcu, I. Costin, Ilarie Voronca, etc.

TEATRUL SIDOLI

I A Ș I

D-ra IULIA, de A. Strindberg

cu

D-nele, Dida Solomon, Sonia Cluceru
și D-l Ion Tâlván o o o o o o o o

TEATRUL SIDOLI

I A Ș I

Poveste de Scarlat Calimachi

cu

D-na Dida Solomon și D-nii I. Tâlván
S. Sidery, și Vasiliu o o

UBU-ROI

75 H. P.

DER STURM H. Walden Berlin

MERZ Kurt Schwitters Hanovra

DE STIJL T. van Doesburg Olanda

BLOK Varșovia

MA L. Kassak Viena

FEUILLES LIBRES M. Raval Paris

MANOMETRE E. Malespine Lyon

G H. Richter Berlin

Zenit Mitzitsch, Belgrad

Surrealisme Ivan Goll Paris

Revista PUNCT Redactor Stephan Roll

STR. BĂRĂȚIEI No. 37 — București